

C év

Köszöntelek Benneteket évkezdő esténken: **Béke legyen veletek!**

Sokkoló szöveggel indít bennünket a mai **evangélium**: Gyűlöld apádat és anyádat! Menj az akasztófára! Döntsd nyomorba magadat! Őrtoronyépítésről és háborúindításról is beszél, amit jól meg kell tervezni.

Mindezt **Lukács** doktor annak a Jézusnak nyakába varrja, aki tudvalevő, hogy a **Szeretetisten** prófétája. Szép esténk lesz ma! Különös **Veni Sancte!**

Itt az ideje, hogy a mi **bűneinkre** gondoljunk, és szerető Istenünk bocsánatát kérjük... Szeressen minket a mi Atyánk, ne engedjen letérni Jézus, a Szeretet Tanítója Útjáról...

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, tudjuk, hogy a szent könyvek nem mindig szentek, és rengeteg kárt okoztak a történelem folyamán az emberiség életében. Segíts, hogy az írások magyarázatában el ne tévedjünk, Te, aki élsz és szeretsz örökkön örökké.

Evangélium Lukács könyvéből (14,25-33.)

Nagy sokaság ment vele, és ő feléjük fordulva így szólt: Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlöli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sőt még a saját lelkét is, az nem lehet az én tanítványom. Ha valaki nem hordozza a maga keresztyét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom. Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, és nem számítja ki a költséget, hogy telik-e mindenre a befejezésig? Nehogy – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gúnyolni kezdje mindenki, aki látja, és ezt mondja: Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni.

Vagy ha egy király elmegy, hogy harcba bocsátkozzék egy másik királlyal, vajon nem ül le előbb, és nem tart tanácsot arról, hogy szembeszállhat-e tízezer élén azzal, aki húszezerrel jön ellene? Mert ha nem, akkor követséget küld, amikor az még távol van, és megkérdezi a békefeltételeket. Így tehát, aki közületek nem mond le minden vagyonáról, az nem lehet az én tanítványom.

Pár éve is beszéltem erről. Szeretném akkori válaszaimat felidézni, és még valamit hozzátenni. Szóval: **Ki a jézustanítvány?** Erre a kérdésre ad választ **Lukács** evangéliuma, Jézus szájába adva a hallottakat. **Máté** óvatosabban fogalmaz, aki a „nem gyűlöli apját, anyját” helyett a „jobban szereti” kifejezést használja. De ez nem jelent semmit, amikor Jézus itt fanatikus diktátorként magának követel így is minden „szeretetet”. Mielőtt próbálunk magyarázatot keresni a történetre, nézzük ennek a szövegnek egyházi értelmezését.

1) Evangéliumi tanácsok

Jézustanítványok a katolikus egyházban kétfélek lehetnek: *közkatonák* és az *elitosztag tagjai*. A közkatona a közönséges keresztény, aki megtartja a Tízparancsot, a vallási szabályokat; az elitkeresztény a papi osztály, ezen belül a szerzetesrendek. Ez utóbbiak a **tökéletes életre** törekvők, akik lemondanak a családi életéről, akik lemondanak a vagyonról, akik lemondanak a szabadságukról, és az „**evangéliumi tanácsokat**” követik a hármas fogadalommal: *szüzség, szegénység, és engedelmisség*. A szerzetesnek szakítania kell a szüleivel, rokonságával, közösbe kell adnia a vagyonát, és vakengedelmisséget kell fogadnia az előljárójának.

Két viisszás példát említenék ki a **szülői kapcsolat** megszakításáról. Fiatalon papneveldebe kerültem. Jött a levél, hogy *nagyapám* haldoklik. Nem mehettem haza, ami tizenöt éves gyerekként kegyetlenül megviselt... Végül is jó pár év múlva halt meg a nagyapám, az első misém után pár nappal a karjaim között.

A másik eset a házunkban történt pár éve. A földszinten lakó *Margit néni* könnyezve panaszkodott nekem, hogy nem láthatja többé a lányát, mert **apácának** ment, és örökfogadalmat tesz... De láthatta, sőt a lánya pár év után, megismerve a súlyos visszasságokat a Rendben, hazajött, ott hagyva a Rendet, és haláláig ápolta anyukáját.

Ami pedig a **szerzetesi szegénységet** illeti: az egyénnek nincs vagyona, de a rendnek van. A háború után az esztergomi ferenceseknél voltam a kollégiumban, és legtöbbször sárgaborsó-főzelék (beton), sárgarépa-főzelék (deszka) és saláta-főzelék (takony) volt az ebéd. A prefektus úr pedig remek kocsit kapott nyugatról, a Rendtől.

Az **engedelmességről** is egy kis történet: Szülőfalumban gyerekként láttam, amint a „*moslékos nővér*” (aki a disznókat etette a plébánián) a rendfőnöknő utasítására a mise előtt vitte a karosszéket a főnökasszony alá, az oltár közelébe, és letérdelve kezet csókolt neki, a mise végén is hasonlóképpen.

2) Tömeghisztéria

Gondolkodtam, hogyan lehetne ezt a **Lukácstörténetet** megmenteni. Ez fölösleges ugyan, de a történetnek valami alapja bizonyára van.

Szerintem a megoldás a történet első mondata: Jézust „**nagy tömeg követte**”. Az éljenző tömeg nagyon megbolondíthatja az embert. Jézus először biztosan nagyon örült, hogy mennyien mennek utána, hallgatják őt, lelkesednek érte. De rövidesen tisztában lett azzal, hogy ez a néptömeg messiási reményeket táplál iránta, és azt várja, hogy majd ő helyreállítja Izrael királyságát. A Zebedeus-fiak anyja két fiának miniszteri széket szeretne tőle... A tömeghisztéria pedig egyre fokozódik.

Erre kiborul a **Mester**. Valahogy így: Örültek, háborút akartok ennyien? Ti szembe szállni a római birodalom hadseregével? Őrtornyokat építeni a lyukas filléreitekből?

Különben pedig, ha az **én tanítványaim** akartok lenni és az én **szeretet-parancsomat** követitek, akkor azt mondják majd rólatok, hogy gyűlölitek anyátokat, apátokat, egész családokat és rokonságokat. Arra ítélnék, hogy vigyétek ti is a keresztgerendát a Koponyák hegyére, és nem lehet semmitek és senkitek, még az életeteket is elveszik tőletek. **Ezt nem én akarom, de ez várható!**

3) Mi a jézustanítványság?

Egy magát ateistának tartó ifjúnak ajánlottam az **evangéliumokat**. Elolvasta és ő is azt mondta, hogy nem tetszik neki ez a Jézus, mert egy beképzelt pasi. Azt várja, hogy mindenki őt szeresse.

Csak hogy ez a Jézus nem magát, hanem a „**Szeretetet**” szereti. És a jézustanítványság sem egy bálvány imádása szolgamódrá, hanem egy olyan **személyes magatartás** elfogadása az, mely fontosabb mint az élet.

Tény azonban, hogy az ún. **jézusi szeretetnek** ára van, mint mindennek. Ugye, tudjuk? Csak ismételni tudom: ez a **hármasszám**! Ha **adok**, szegényítem magam. Ha **szolgállok**, kicsinyítem magam. Ha **nem ütök**, és nem ütök vissza, akkor kiszolgáltatatom magam. Kérdés, hogy ez megéri-e nekem?

Az élet mindnyájunkat **döntések** elé állít. Döntenünk kell: személyekről, anyagiakról, tenni-valóinkról, sorsunkról... Döntésünket valaki élvezheti, más pedig megsínyli. Ezek a **szeretet-konfliktusok**, melyek meggyötörnek minket.

Testvéreim! Új tanév kezdődődik. A **Jézus tanítványságban** is. Mindannyian emberből vagyunk. Akiről Gyurka is azt mondta, hogy bizony „*az ember gyarlandó*”! És bárki, bármelyikünk: gyerek vagy szülő, fiatal vagy öreg, jámbor vagy vakmerő megbolondulhat, tanítványságból meg is bukhat, mert „gyarlandók” vagyunk. De az a szép a Jézustanítványságban is, hogy bárki **pótvizsgázhat**. Az új iskolaév, jézusi munkaév kezdetén azt kívánom elsősorban magamnak, de mindenkinek, gyermeknek vagy szülőnek, fiatalnak vagy öregnek, a kitűnőknek és a megbukottaknak is, amit a költő mond: „*Előtted a küzdelem, előtted a pálya, az erőtlen csügged, az erős megállja. És tudod: az erő micsoda? – Akarat, mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat*” (Arany János: Domokos napra).

Szóval a **szeretet-tanítványság** félelmetes, de gyönyörűsége dolog!

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2025. szeptember 7-én a Bokorportán, online kapcsolódási lehetőséggel.]

